

Zdroj života

Texty na tento týden

J 1,4; J 10,10; J 1,12.13; J 6,61–68; Nu 13,23–33; Mt 4,1–4

Základní verš

*„Ježíš mu odpověděl: ‚Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“
(J 14,6)*

Na otázku, kým je, odpovídá Ježíš v Evangelii podle Jana většinou výrazem, který označuje božství. „JÁ JSEM“ odkazuje na samotného Hospodina, který se zjevil Mojžíšovi „v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře“ (Ex 3,2) a řekl mu: „JSEM, KTERÝ JSEM“ (Ex 3,14). A tentýž Bůh se stal tělem: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (J 1,14).

Téma „JÁ JSEM“ je velmi silně přítomno v celém Evangelii podle Jana. Reflektuje je i základní verš naší lekce: „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (J 14,6). „JÁ JSEM“ je také světlo světa, chléb života, dveře ovcí, dobrý pastýř, vzkříšení a život a pravý vinný kmen.

Tento týden se budeme věnovat tématu zjevení Boha, jak je představuje apoštol Jan. Podrobněji budeme zkoumat i odvrácenou stránku událostí, pro které mnozí odmítli Ježíše jako Mesiáše, a to i přes silné důkazy v podobě jeho slov a činů. Tuto myšlenku budeme studovat ze dvou důvodů: abychom se vyhnuli stejné chybě a také abychom hledali způsob, jak oslovit ty, kterým hrozí, že se této chyby dopustí.

Osnova lekce

Při studiu této lekce se zaměříme na téma „věčného života“, který Ježíš zajistil a nabízí každému, kdo po něm touží. Podíváme se jak na dárce věčného života, tak i na to, jak jej můžeme přijmout, či co znamená jeho odmítnutí.

- ▶ J 3,14–16: Ježíš – dárce věčného života (neděle)
- ▶ J 6,66–69: Ježíš – ten, který má slova věčného života (pondělí)
- ▶ J 12 a 13: Přijetí daru věčného života (úterý)
- ▶ J 1,5.10.11: Odmítnutí daru a dárce věčného života (středa)
- ▶ J 3,18–21: Důsledky odmítnutí věčného života (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

„V NĚM BYL ŽIVOT“

¹⁴Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, ¹⁵aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. ¹⁶Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (J 3,14–16)

Osobní studium

V prvním verši svého evangelia (J 1,1) apoštol jasně říká, že Ježíš je Bůh, Boží Syn. Následně zaznívají slova: „V něm byl život a život byl světlo lidí“ (J 1,4). Tento odkaz na život ukazuje na božskou, neodvozenou, věčnou existenci. Protože Syn má život sám v sobě, může ho položit a znovu si ho vzít (J 10,17). A navíc, protože má život v sobě, může tento život dát, komu chce (J 5,21; porovnej s J 14,19).

Výraz „život“ (řecky *zóé*) se v Janově evangeliu objevuje šestatřicetkrát, což je asi čtvrtina všech výskytů v Novém zákoně. V J 1,4.5 se toto slovo kromě odkazu na zdroj života na naší planetě spojuje i se spásáním. Ve zbylé části Evangelia podle Jana je myšlenka života (*zóé*) nejčastěji použita ve smyslu „věčný život“, „zaslíbení spásení“ (viz J 3,15.16.36; J 4,14.36; J 6,27.40.47.54.68). Ten, kdo dal život při stvoření, je tentýž, který dává věčný život – spásení ztracenému světu.

Proč přišel Ježíš na tuto zemi?

J 3,16

J 1,29; J 6,40

J 10,10

J 12,27

„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný“ (J 3,14.15). Ježíš vzal na sebe trest, který patřil nám, abychom mohli mít život, který byl jeho.

Kristus touží, abychom měli život a abychom ho měli „v hojnosti“ (J 10,10). „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha“ (J 1,12.13).

Kristus přišel, aby nám zjevil Otce. Neboť: „Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozenný Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl“ (J 1,18). Když se díváme na Ježíšův charakter, můžeme vidět charakter Otce.

Aplikace

Co se můžeme naučit z Ježíšova života o Otcově charakteru? Proč je toto odhalení tak povzbuzující?

SLOVA VĚČNÉHO ŽIVOTA

⁶⁶Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili. ⁶⁷Ježíš řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ ⁶⁸Simon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. ⁶⁹A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží.“ (J 6,66–69)

Osobní studium

Přečti si verše J 6,60–69. Jaký význam měla Petrova slova v kontextu Ježíšovy otázky, zda i oni plánují odejít?

Petrova slova o „věčném životě“ se spojují s tématem, které se táhne celým Evangeliiem podle Jana. V kontextu nasycení pěti tisíců (J 6) nacházíme nesmírné množství vyjádření souvisejících právě s tématem věčného života (J 6,27.40.47.54.68). Ježíš říká, že on je chléb života (J 6,35), což znamená, že jeho život, smrt a vzkříšení jsou zdrojem věčného spasení.

Slovní spojení věčný život nebo jeho ekvivalenty se v Evangeliiu podle Jana nacházejí nejméně sedmkrát. Tento výraz se nevztahuje na nějakou formu duchovní existence a ani na to, že bychom se měli stát součástí nějaké věčné bytosti. Neobsahuje dokonce ani žádný mystický koncept. Jde spíše o životodárnou sílu, která přináší spasení a smysl naší současné existence a také životu bez konce, až se vrátí náš Pán. Tak jako se Ježíš stal tělem, tak i vzkříšení, o kterém mluví, se odehrává v čase, prostoru a ve fyzickém těle. Je to vzkříšení z mrtvých, obnovení života, který jsme kdysi měli v Eden.

Jak získáváme věčný život?

J 5,24

J 6,40.47

J 8,31

J 3,15.16; J 12,46

J 20,31

Jen prostřednictvím víry chápeme, že Ježíš Kristus přišel žít a zemřít za nás. Tato víra k nám přichází jako dar. My se ale musíme vědomě rozhodnout odevzdat se Ježíši, činit pokání a přijmout jeho krev k odpuštění a očištění od hříchů.

Když se Ježíš zeptal učedníků, zda odejdou i oni, Petr za všechny odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života“ (J 6,68). Tato slova vystihují podstatu spasení a způsob, jakým jej můžeme dosáhnout. Jak jsme již řekli, spasení nepřichází získáním nějakého hlubokého poznání nebo pochopením přírodních zákonů. Pochází jediné od Ježíše, který má v sobě věčný život a zdarma jej nabízí všem, kteří ho v reakci na působení Ducha svatého přijmou.

Aplikace

Jak vnímáš náš současný život v kontextu příslibu věčného života? Jaký vliv by mělo mít zaslíbení věčného života na tvůj život?

VÍRA A NOVÉ NAROZENÍ

¹²Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. ¹³Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha. (J 1,12.13)

¹⁵Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! ¹⁶Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. (Ř 8,15.16)

Osobní studium

Na základě úvodních veršů (J 1,12.13) se pokus definovat kroky, které vedou člověka k tomu, že se z něho stane křesťan.

Jan napsal své evangelium, abychom věřili, „že Ježíš je Kristus, Syn Boží“, a abychom díky této víře měli věčný život v jeho jménu (J 20,31). Ve verších (J 1,12.13) je tento proces popsán ve dvou krocích. Nejprve ho přijímáme, to znamená, že v něho uvěříme. Potom nám dává moc stát se Božími dětmi, o kterých je ve verši 13 psáno, že se narodily z Boha. Stát se křesťanem má tedy lidský i božský rozměr. Musíme jednat ve víře, přijmout ho, být otevření světu, ale je to on, kdo obnovuje naše srdce.

Ve skutečnosti je víra Božím darem, který přichází ze slyšení evangelia (Ř 10,17). „Abychom měli pravou a trvalou víru v Krista, musíme ho poznat tak, jak je představen v Písmu.“ (FE 433) „Duch, který působí na lid-

skou mysl a osvěcuje ji, vytváří víru v Boha.“ (7BC 940)

Ti, kteří věří a přijímají Syna jako Mesiáše, obdrží věčný život. Jan také zdůrazňuje přijetí nebo víru v to, co Ježíš řekl (J 5,24.38.47). Úkolem Ducha svatého je ukazovat světu, „co je hřích, co spravedlnost a soud“ (J 16,7.8; porovnej s Ř 8,16).

Jaký princip spasení v Ježíši představuje apoštol Pavel v Ř 8,15.16?

Naše víra vychází z působení Ducha svatého v našich srdcích. „Víra je... velké požehnání – oko, které vidí, ucho, které slyší.“ (6BC 1073) Humanistický přístup (tedy takový, který je založen na člověku a jeho schopnostech poznávat) k víře tvrdí, že musíme najít základ, kritéria víry, a pak věřit. Naproti tomu biblický přístup říká, že naopak víra je základ, dar od Boha (Ef 2,8; 1K 1,17–24; 1K 2,1–6). Začínáme základem víry a pokračujeme v růstu v porozumění a milosti.

Aplikace

Jak bys odpověděl na otázku, na čem je založena tvá víra?

ODMÍTÁNÍ ZDROJE ŽIVOTA

5To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. [...] 10Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. 11Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. (J 1,5.10.11)

Osobní studium

V evangeliu Jana nacházíme některé z nejsmutnějších zpráv celého Písma. Výstižně to ukazují úvodní verše (J 1,5.10.11). „JÁ JSEM“ nepřijalo mnoho z jeho vlastního lidu.

Není divu, že apoštol Pavel později varuje: „Neodhazujte tedy svou smělou důvěru...“ (Žd 10,35; ČSP). Opakovaně můžeme v Písmu vidět, že lidé odmítli Krista, protože nepřijali jeho slovo.

„Současný způsob myšlení založený výhradně na rozumu začíná pochybnostmi. Lidé zpochybňují všechno, aby zjistili, co je pravda. To, co přežije palbu křížového výslechu, přijímají jako neotřesitelné poznání, něco, na čem se dá postavit vlastní přesvědčení. Někteří aplikují stejnou metodu i na Bibli tím, že vše zpochybní z vědeckého, historického, psychologického, filozofického, archeologického nebo geologického hlediska, aby pak rozhodli, co je v Bibli pravda, a co ne. Taková metoda vychází z pochybností o pravdivosti Písma. Kris-

tus se zeptal: „Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ (L 18,8).“ (ZINKE, E. Edward a Roland Hegstad. *The Certainty of the Second Coming*. Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2000, s. 96)

Přečti si text Nu 13,23–33. V čem spočíval rozdíl mezi dvěma zprávami, které špióni přinesli o zaslíbené zemi?

Hříchem Židů u Kádeše byly pochybnosti o tom, co řekl Bůh. Bůh je vyzval, aby šli a zabrali určené území. Do Kenaanu vyslali dvanáct vyzvědačů, aby zemi prozkoumali. Vrátili se se dvěma zprávami. Většina přišla s obavami a nejistotou. V zemi jsou obří, opevněná města, zbraně, jaké jsme nikdy předtím neviděli, a dobře vycvičené armády. My jsme však byli jen otroky v egyptské zemi a nemáme žádné vojenské zkušenosti. Deset špiónů hlasovalo „ne“, protože měli strach z ohromující moci nepřítelů a brali v úvahu jen lidský pohled. Dva špióni hlasovali „ano“, neboť se opírali o svou víru a o úžasnou moc Božího slova.

Aplikace

Jak se můžeme vyhnout nedůvěře a pochybnostem, kterým podlehl Izraelitě u Kádeše? Proč je v této souvislosti důležité dát si pozor i na opačný extrém, který se může projevit jako troufalost nebo realizace vlastních nemoudrých rozhodnutí s přesvědčením, že plníme Boží vůli?

ODSOUZENÍ

¹⁸Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, již je odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozného Syna Božího. ¹⁹Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. ²⁰Neboť každý, kdo dělá něco špatného, nenávidí světlo a nepřichází k světlu, aby jeho skutky nevyšly najevo. ²¹Kdo však činí pravdu, přichází k světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu. (J 3,18–21)

Osobní studium

Proč lidé přicházejí před soud?

J 3,18.36

J 5,24.38

J 8,24

J 12,47

Odmítnutí Ježíše Krista, Světla světa, nás nechává napospas pochybnostem a ďáblovým pokušením. Znamená to obrátit se ze světla do tmy.

Eva dostala světlo, na jehož základě věděla, jak se chovat ke stromu poznání dobra a zla uprostřed zahrady. Satan ji pokoušel a toto světlo zpochybnil. Eva „zkoušela“ Boží slovo. Uvažovala o tom, že Bůh lásky určitě nezničí stvoření, které s takovou péčí

vytvořil. Spoléhala se na své smysly. Had jedl ovoce a teď uměl mluvit. Co když má had pravdu? Pokud budu jíst ovoce, můžu se stát podobnou Bohu! Oklamaná se odvrátila od světla a stejnou cestu si zvolil i její manžel.

Přečti si text Mt 4,1–4. Jaké zásady použil Kristus v poušti pokušení, aby zvítězil nad satanovými podvody?

Kristus měl k dispozici stejné rozumové nástroje, jaké používali Adam a Eva, lidé před potopou a Židé u Kádeše. Mohl se ptát, proč Bůh lásky nechá svého Syna na poušti čtyřicet dní a nocí bez jídla a ochrany. Mohl se také rozhodnout dokázat své synovství proměnou kamenů v chléb! Namísto toho odpověděl Božím slovem. Jeho uvažování a jednání bylo vedeno nebeskými hodnotami, nikoli pozemskými. Jak snadno mohl racionalizovat svou cestu k nesprávným rozhodnutím. Takové zkratky totiž dělá mnoho lidí, dokonce i věřících.

Aplikace

Jak se můžeme vyhnout pokušením? Jak se můžeme naučit dělat rozhodnutí, která budou vycházet z Božího slova?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 1. kapitolu „Největší dar lidstvu“ (DA 19–26; TV 9–14) a 66. kapitolu „Léčky“ (DA 601–609; TV 382–387) z knihy *Touha věků*.

„Kristus se ponižil a vzal na sebe lidskou podobu. Tím ukázal, že jeho povaha je pravým opakem povahy satanovy. Šel ve svém ponížení dokonce ještě dál. V podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.‘ (Fp 2,8) Stejně jako kdysi velekněz odkládal okázalý obřadní šat a vykonával službu v bílém lněném rouchu obyčejného kněze, vzal na sebe Kristus podobu služebníka a obětoval – byl knězem i obětí. ‚Byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj.‘ (Iz 53,5)

S Kristem bylo naloženo tak, jak jsme si zasloužili my. A to proto, aby s námi mohlo být nakládáno tak, jak si zasloužil on. Byl odsouzen za naše hříchy, na kterých neměl žádný podíl, abychom my mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na které nemáme žádnou zásluhu. Podstoupil smrt, která měla stihnout nás, abychom získali život, který patřil jemu. ‚Jeho jizvami jsme uzdraveni.‘ (Iz 53,5).“ (DA 25; TV 12.13)

Otázky k rozhovoru

1. *Ježíš obětoval pro záchranu světa velmi mnoho. Co považujete za nejlepší způsoby, jak pomoci druhým vidět tuto úžasnou pravdu? Jak jim můžete pomoci přijít ve víře ke Kristu?*
2. *V čem spočívá rozdíl mezi rozhodnutími dělanými na základě světských principů a hodnot v kontrastu s rozhodnutími, která vycházejí z Božího zjevení?*
3. *Jak spolu souvisí rozum, logika a Boží slovo? Jaké logické a racionální důvody máme k tomu, abychom dospěli k víře? Jak nám naplněná proroctví nebo ohromující krása a složitost stvořeného světa logicky a racionálně poukazují na existenci Boha a na pravdivost plánu spasení?*
4. *Ve třídě si promluvte o svých odpovědích na otázku na konci úterní části. Na čem je založena vaše víra? Pokud by se vás někdo zeptal, proč věříte v Ježíše a evangelium, jak byste odpověděli?*